

МАЗМҮНІ

- 1 Жалпы ережелер.....
- 2 Нормативтік сілтемелер.....
- 3 Терминдер мен анықтамалар.....
- 4 Саясат мақсаттары мен міндеттері.....
- 5 ДСБ «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет іс-қимылының саласы
- 6 «Мейірім оңалту орталығы» сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің негізгі принциптері.....
- 7 Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға байланысты міндеттер.....
- 8 **Сыбайлас жемқорлықпен байланысты қауіп-қатерді бағалау.....**
- 9 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар.....
- 10 Ақпараттандыру.....
- 11 **Қайырымдылық іс-шара мен демеушілік.....**
- 12 **Саяси іс-шараға қатысуы.....**
- 13 **Мемлекеттік қызметкерлермен арақатынас.....**
- 14 «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлерімен арақатынас
- 15 **Жауаптық шаралар мен санкциялардан бас тарту.....**
- 16 Осы саясатты орындамағандығы (тиісті орындамағандығы) үшін жауапкершілік

1. Жалпы ережелер

Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат (бұдан әрі – «Саясат») Қазақстан Республикасы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы аясында, сыбайлас жемқорлыққа жол бермеуге бағытталған ДСБ «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК әкімшілігімен (бұдан әрі – мекеме), қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының нормасын сақтайтын, түйінді қағидалары мен талаптарын айқындайтын, «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК ішкі құжаты болып табылады.

2. Нормативтік сілтемелер

Осы лауазымдық нұсқаулықтар келесідей нормативтік құжаттардың талаптары ескеріліп, әзірленді:

- Қазақстан Республикасының Конституциясы, 30.08.1995 ж.;
- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», 18.11.2015 жылғы №410-V Қазақстан Республикасының Заңы;
- Қазақстан Республикасының «Азаматтардың денсаулығын сақтау туралы» 2006.07.07. N 170 Заңымен.
- Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Заңы, 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI
- Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексы, 03.07.2014 ж. № 226-V;
- 2015-2025 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы - Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы, 26.12.2014 ж. № 986;
- ISO 37001:2016 «Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі» Халықаралық стандарты.

Саясат «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚРЗ Заңының және денсаулық сақтау сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шараларды әзірлеуі және қабылдауы бойынша Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрлігінің әдістемелік ұсынымдарының ережелеріне сәйкес әзірленді.

3. Терминдер мен анықтамалар

Осы құжатта сәйкесінше анықтамаларымен қоса келесідей терминдер қолданылады:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат – сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға, «Мейірім оңалту орталығы» мемлекеттік органдар қызметіне сенімін арттыруға бағытталған құқықтық, әкімшілік және ұйымдастырушылық шаралар.

Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін жеке өзі немесе делдалдар арқылы жеке өзіне не үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табумақсатында заңсыз пайдалануы, сол сияқты игіліктер мен артықшылықтарды беру арқылы осы адамдарды параға сатып алу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, алу және терген-тексеру және олардың салдарларын жою жөніндегі қызметі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі.

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі.

4 Саясат мақсаттары мен міндеттері

4.1 Саясат корпоративтік мәдениетті жетілдіру үшін жоғары этикалық стандарттарға сай ашық және әділ жүргізу, корпоративтік басқармасының үздік тәжірибелермен және тиісті деңгейде «Мейірім оңалту орталығы» іскерлік беделін сақтау және оның басшылығының адалдығын көрсету.

4.2 «Мейірім оңалту орталығы» барлық қызметкерлері осы Саясатты басшылыққа алуға және принциптер мен талаптарды мүлтіксіз сақтауға міндетті.

4.3 «Мейірім оңалту орталығы» бас дәрігер осы Саясаттың қағидалары мен талаптарын жүзеге асыруына бағытталған бүкіл іс-шараларды ұйымдастыруға жауапты.

4.4 «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК әкімшілігі алдына мақсат қояды:

- «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлерінің атқаруындағы лауазымына, саласына қарамастан сыбайлас жемқорлыққа қатысу қауіпін азайту, болдырмау;

- сыбайлас жемқорлықтың барлық формалары мен көріністерінен бас тарту туралы «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлеріне жалпы түсінік жасау;

- «Мейірім оңалту орталығы» қызметкерлерінің қолданылуы мүмкін Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының негізгі талаптарын түсіндіру;

- «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлеріне осы саясаттың қағидалары мен талаптарын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасымен қолданылатын негізгі нормаларды, сонымен қатар сыбайлас жемқорлықты білу және сақтау жөніндегі міндетті орнату;

- «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК үнемі талдау жүргізу арқылы, сыбайлас жемқорлыққа байланысты құқық бұзушылықты аяқтауға негіз болатын нәтижелер бойынша себептер мен шарттарды жою үшін шаралар қабылдайтын сыбайлас жемқорлық қауіпіне ішкі анализ жасайды.

- Саясат «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметіндегі сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға және жолын кесуге бағытталған нормативтік құжаты болып табылады.

- Саясат сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға, «Мейірім оңалту орталығы» қызметіне сенімін арттыруға бағытталған құқықтық, әкімшілік және ұйымдастырушылық шаралар.

- «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттеріне тарту тәуекелін азайту;

- атқаратын лауазымына қарамастан, «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлықтың кез-келген нысандары мен көріністеріндегі қабылдамау туралы «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК саясатының біркелкі түсінігін қалыптастыру;

- «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қолданылатын Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасының негізгі талаптарын қорыту және түсіндіру;

Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы Саясатты енгізудің мынадай міндеттері белгіленеді:

- «Мейірім оңалту орталығы» әкімшілігі сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің негізгі қағидаларын айқындау;

- саясатты қолдану саласын және оның ықпалына түсетін адамдар тобын анықтау;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК лауазымды тұлғаларын бекіту;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың іске асырылатын тізбесін, стандарттар мен рәсімдерді және оларды орындау тәртібін белгілеу;
- «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат талаптарын сақтамағаны үшін жауапкершілігін бекіту.

5 ДСБ «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК әкімшілігінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет іс-қимылының сипаты

«Мейірім оңалту орталығы» МКҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің іс-қимылын қолдану сипатын белгілеу үшін жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің шекарасы мен қолданылуын, осы жүйенің мақсатына қол жеткізу қабілетіне әсер ететін сыртқы және ішкі факторларды анықтауға тиіс.

- шешім қабылдау бойынша көлемді, құрылым мен табысталған өкілеттік;
- жұмыс істейтін немесе жұмыс істеуді болжайтын сала мен орналасқан жері;
- қызметтің сипаты, ауқымы мен күрделілігі;
- іскерлік үлгі;
- іскерлік серіктестіктер;
- қолданыстағы заңнамалар, нормативтік актілер, келісім-шарттар және кәсіби міндеттемелер мен талаптар.

6 «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК әкімшілігі сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің негізгі принциптері

«Мейірім оңалту орталығы» МКҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі мынадай қағидаттарға негізделеді:

6.1 Саясаттың қолданыстағы заңнамаға және жалпы қабылданған нормаларға сәйкестік принципі: іске асырылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың Қазақстан Республикасының Конституциясына, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және денсаулық сақтау саласында қолданылатын өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкестігі.

6.2 «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК басшылығының жеке тұлғалық ұстанымы: «Мейірім оңалту орталығы» басшылығы өзінің мінез-құлқымен үлгі болып, барлық деңгейдегі сыбайлас жемқорлықтың кез-келген нысандары мен көріністеріне келіспейтін қатынастың этикалық стандартын қалыптастыруы тиіс.

6.3 Профессор-оқытушылар құрамы мен қызметкерлерді сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шараларға тарту принципі: сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға лауазымға қарамастан профессор-оқытушылар құрамы мен қызметкерлердің белсенді қатысуы.

6.4 Нәлдік толеранттылық принципі: сыбайлас жемқорлықты кез-келген нысанда және көріністерде қабылдамау.

6.5 Тәуекелдерді кезеңдік бағалау принципі: «Мейірім оңалту орталығы» тұтастай мекеменің қызметіне және оның жекелеген бөлімшелеріне тән сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бағалау мерзімді негізде жүзеге асырылады.

6.6 Ашықтық принципі: «Мейірім оңалту орталығы» жүргізіліп жатқан сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат туралы жұртшылықты хабардар ету.

6.7 Жауапкершілік және жазаның бұлтартпастығы принципі:

- атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және еңбек міндеттерін орындауға байланысты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаған жағдайда өзге де жағдайларға қарамастан, «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлері үшін жазаның бұлтартпастығы;

- баешылықтың сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыру жауапкершілігі.

7. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға байланысты міндеттер

Барлық қызметкерлер лауазымына және жұмыс өтіліне қарамастан, өз лауазымдық міндеттерін орындау, осы саясаттың ережелерін басшылыққа алу және оның принциптері мен талаптарын мүлтіксіз сақтау.

8. Сыбайлас жемқорлықпен байланысты қауіп-қатерді бағалау

- бағалау беруге және табылған жемқорлық қауіп-қатерді басымдылығына қарай қою;

- күтілетін жемқорлық қауіп-қатерді азайту «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК үшін бұрыннан бар басқару құралдарының жарамдылығы мен нәтижелілігін анықтауға тиіс болатын жемқорлық қауіп-қатерді бағалауды жүзеге асыру.

9 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар

9.1 Осы саясатқа қосымша ретінде «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК жыл сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспары бекітіліп, оларды өткізу мерзімдері және жауапты орындаушы көрсетіледі.

9.2 Қызметкерлердің арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық стандарттарын енгізу мақсатында «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК іскерлік қатынастар этикасын қозғайтын және қызметкерлердің этикалық, адал мінез-құлқын қалыптастыруға бағытталған қызметкерлер мінез-құлқының жалпы кағидалары мен принциптері белгіленеді.

9.3 «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлерді сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша мынадай тақырыптар бойынша оқыту жүргізілуі тиіс:

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін заңдық жауапкершілік;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша заңнаманың талаптарымен және «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК ішкі құжаттарымен және оларды қолдану тәртібімен танысу;
- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл жасау.

9.4 Мекеме жүзеге асыратын ішкі бақылау сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға және анықтауға ықпал етеді. Бұл ретте ішкі бақылау және аудит жүйесінің мекеме қызметінің нормативтік құқықтық актілердің және «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК ішкі нормативтік актілерінің талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету сияқты міндеттерін іске асыру барынша мүдделілік тудырады.

9.5 Әріптестермен өзара іс-қимыл жасау кезінде мекемеге қабылданған қызметті жүргізудің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары туралы, оның ішінде шарттарға сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтау туралы белгілі бір ережелерді енгізу мүмкіндігі туралы хабарлайды. «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК іскерлік қатынастарды адал түрде жүргізетін, өз беделіне қамқорлық жасайтын, жоғары этикалық стандарттарға қолдау көрсететін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша өз шараларын іске асыратын, ұжымдық сыбайлас жемқорлыққа қарсы бастамаларға қатысатын серіктестермен іскерлік қатынастарды орнатуға және сақтауға ұмтылады.

9.6 «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды іске асыру дәрежесі мен жетістіктері туралы, оның ішінде ағамтор желісіндегі ресми сайтта, тиісті мәліметтерді орналастыру арқылы жұртшылықты хабардар етуді жүзеге асырады.

ДСБ «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК сыбайлас жемқорлықтан бас тарту туралы ашық мәлімдейді, ақпараттандыру және оқыту жолмен сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің деңгейін көтеруіне ықпал етеді, қызметкерлерін осы саясаттың қағидалары мен талаптарын сақтағанын күнтейді және көтермелейді, осы саясатты еркін қол жеткізуге «Мейірім оңалту орталығы» таламтор ресурсына орналастырады.

11 Қайырымдылық іс-шара мен демеушілік

«Мейірім оңалту орталығы» МКҚК нақты жобаларынан коммерциялық артықшылықтарды алу мақсатындағы қайырымдылық және демеушілік жобаларды қаржыландырмайды.

12. Саяси іс-шараға қатысуы

«Мейірім оңалту орталығы» МКҚК нақты жобаларынан коммерциялық артықшылықтарды алу мақсатындағы саяси партияларды, ұйымдарды және қозғалыстарды қаржыландырмайды.

13. Мемлекеттік қызметкерлермен арақатынас

«Мейірім оңалту орталығы» МКҚК мемлекеттік қызметкерлер мен олардың жақын туыстарының (немесе олардың мүддесі үшін) «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК жобаларынан коммерциялық артықшылықтарды алу мақсатындағы кез-келген шығыстарын, соның ішінде көлікке, өмір сүруге, тамақтануға, ойын-сауыққа және т.б. кететін, немесе олардың өзге де жолмен мекеме есебінен алынған шығыстарын қаржыландырудан бас тартады.

14. ДСБ«Мейірім оңалту орталығы» МКҚК қызметкерлерімен арақатынас

14.1 Мекемеде сыбайлас жемқорлыққа қатысты негізгі қағидалар, талаптар және санкциялар туралы қызметкерлерін хабардар етіп, олардан осы саясатты ұстануын талап етеді.

14.2 Мекеме сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің тиісті деңгейін қалыптастыру аясында қызметкерлер үшін күндізгі және/немесе кәсіптік нысанда кезеңдік ақпараттық семинарлар, сонымен қатар «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК барлық жаңа қызметкерлері үшін осы саясаттың ережесі және оған қатысты құжаттар бойынша кіріспе тренингтер өткізіледі.

14.3 Жоғары тұрған лауазымдарға ұсынылу үшін кадр резервін қалыптастыру, сонымен қатар тәртіптік жаза қолдану кезінде осы саясаттың қағидалары мен талаптарын мекеме қызметкерлерімен сақталынған кезде ғана есепке алынады.

15 Жауаптық шаралар мен санкциялардан бас тарту

«Мейірім оңалту орталығы» МКҚК егерде қызметкер сыбайлас жемқорлық болу фактісін хабарлаған немесе парақорлықты беруге не болмаса алудан, парақорлық кезінде делдал болудан бас тартқан жағдайда, бірде-бір қызметкер санкцияларға (сонымен қоса қызметінен босатуға, қызметін төмендетуге, сыйлықтан айыруға) ұшырамайтындығына кепіл береді.

16 Осы саясатты орындамағандығы (тиісті орындамағандығы) үшін жауапкершілік

16.1 «Мейірім оңалту орталығы» МКҚК барлық құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына, қызметкерлері атқаратын лауазымына қарамай осы саясаттың қағидалары мен талаптарын сақтау бойынша, сондай-ақ сол қағидалар мен талаптарды бұзған оларға бағынатын тұлғалардың әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін жеке жауапкершілік жүктеледі.

16.2 Мекеменің лауазымды тұлғалары, қызметкерлері және өзге де тұлғалары сыбайлас жемқорлық қызметіне қатысқаны үшін санкцияларға ұшырауы мүмкін болғандықтан, әрқайсысынан ақылға қонымды, негізді күдік немесе сыбайлас жемқорлық

фактісі қолданыстағы заңмен рұқсат етілген негізде қызметтік тергеулерге бастамашылық жасалады.

16.3 Мекеме құқық қорғау органдары немесе өзге де тұлғалардың бастамасы бойынша қолданыстағы Қазақстан Республикасы заңнамасымен, нормативтік актілермен және еңбек шарттарымен көзделген тәртіпте және негізде осы саясат талаптарын бұзғаны үшін кінәлі тұлғалар тәртіптік, әкімшілік, азаматтық-құқықтық немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

Әзірлеген:

Лауазымы	Т.А.Ж.	Қолы
Комплаенс офицер	Әбен Әйгерім Адайбайқызы	